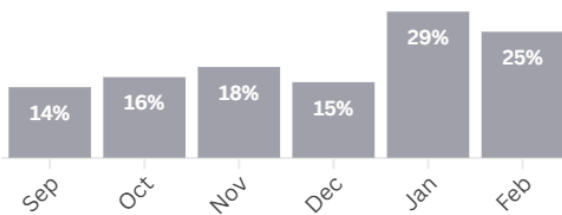

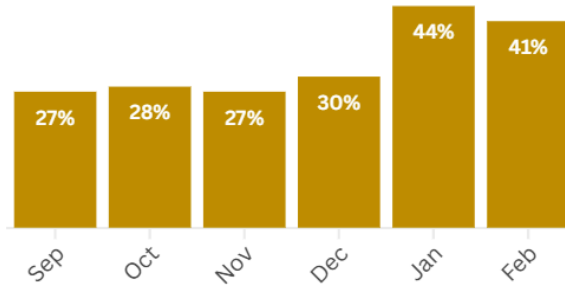
NESTletter o hybridných hrozbách v SR

Prehľad ukazovateľov za obdobie od 29.1. do 12.2.2025

Dezinformačný index*

Polarizačný index*

V tomto vydaní NESTlettra sa dočítate o tom:

- aké témy posledné dva týždne polarizovali Slovensko,
- že vládni predstavitelia tentokrát prišli s témou zapojenia Gruzínskej národnej légie do prevratu a že je to opäť nedôveryhodné,
- ako ruská ambasáda presadzuje u nás svoj vplyv a prečo to nie je v poriadku,
- že štát by mal posilňovať dôveru vo svoje inštitúcie, nie ju podkopávať.

*Definícia dezinformačného indexu: Pomer videní a zdieľaní dezinformačných správ, zavádzajúcich správ a propagandy voči celkovému počtu videní a zdieľaní najšírenejších 500 príspevkov na sociálnych platformách (vážený priemer).

*Definícia indexu polarizácie spoločnosti: Pomer videní a zdieľaní príspevkov s potenciálom polarizovať spoločnosť voči celkovému počtu videní a zdieľaní najšírenejších 500 príspevkov na sociálnych platformách (vážený priemer).

A. Čo najviac polarizovalo Slovensko

Prvú polovicu februára ovládli slovenský informačný priestor viaceré polarizujúce témy. Na sociálnych sieťach sa šírili najmä tvrdenia o údajných zahraničných zásahoch do slovenskej politiky, najviac sa spomínala Gruzínska národná légia a financovanie mimovládnych organizácií zo zahraničia ako súčasť širšieho plánu prípravy "Majdanu".

Veľký dosah mala aj "premiérska téma" [zakotvenia](#) kultúrno-etických otázok do ústavy, kritizovanie údajného [vyslania](#) slovenských vojakov na Ukrajinu, či netransparentné [rozhodovanie](#) o prečerpávacej vodnej elektrárni. Slovenko výrazne polarizovali okolnosti návratu extrémistu Daniela Bombica a jeho stretávanie sa s predstaviteľmi štátu, čo vyvolalo vážne otázky o [prepojení](#) politických elít s kontroverznými aktérmi slovenskej informačnej scény.

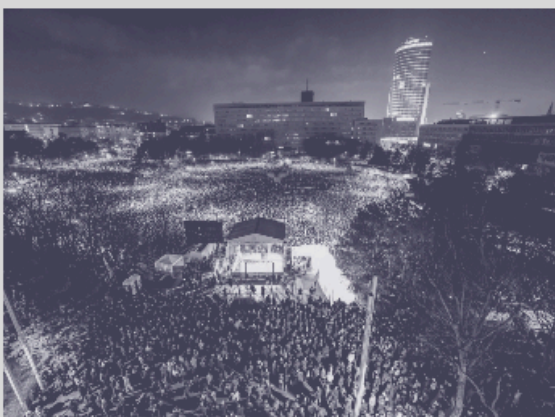
Spochybňovanie pomoci Ukrajine

Šíria sa tvrdenia spochybňujúce legitímnosť ukrajinskej vlády a jej prezidenta Zelenského, ktorý je kritizovaný za to, že nevie kde skončili miliardy dolárov určené pre Ukrajinu. Slovenská opozícia, najmä Progresívne Slovensko, je obviňovaná z podpory Ukrajiny a označovaná za „piatu kolónu“. V súvislosti s Ukrajinou sa spomína aj energetická otázka, kde sa tvrdí, že Slovensko kvôli nej kupuje drahší plyn. Objavujú sa tiež obvinenia, že Ukrajina zaútočila na ropovod Družba.

Znižovanie dôveryhodnosti EÚ a NATO

Šíria sa obvinenia, že USAID organizovala prevraty po celom svete. Tvrdí sa, že globalistická elita napríklad zasahuje aj do vývoja v Srbsku a George Soros má stále vplyv na Slovensko. Kritizuje sa EÚ a jej zahraničná politika, eurokomisár Šefčovič je obviňovaný z podpory „protislovenských“ záujmov a Ursula von der Leyen, Bill Gates či farmaceutické firmy sú vykresľované ako negatívne pôsobiace na Európu. Naopak, Viktor Orbán je prezentovaný ako vzor odporu voči EÚ. Zároveň sa opakovane kritizuje český premiér Fiala za jeho vyjadrenia o slovenskej vláde, je zároveň vykresľovaný ako nepriateľ slovenskej politiky.

Spochybňovanie médií a občianskej spoločnosti

Nadálej sa šíria rôzne obvinenia z pokusu o prevrat, hovorí sa nielen o údajnom zapojení Gruzíncov, ale aj mimovládnych organizácií, ukrajinskej rozviedky a zahraničných tajných služieb. Mimovládne organizácie a občianska spoločnosť sú obviňované z prijímania financií od USAID a zo spolupráce so zahraničnými aktérmi. Tvrdí sa tiež, že aj USA podporujú protesty a financujú mimovládne organizácie s cieľom oslabiť vládu. Viacerí slovenskí politici vyzývajú na obmedzenie ich financovania zo štátnych zdrojov, podobne ako je to v prípade krokov USA.

Ďalšie témy, ktoré rezonovali

Rezoval návrh premiéra Fica zakotviť kultúrno-etické otázky do ústavy, ostrú kritiku zaznamenala téma vyslania slovenských vojakov na Ukrajinu, kritika výstavby baterkárne či netransparentné rozhodovanie o prečerpávacej vodnej elektrárni na Podpoľaní. Spoločnosť na Slovensku však mimoriadne polarizovala aj kontroverzia okolo návratu extrémistu Daniela Bombica, ktorý sa stretáva s predstaviteľmi štátu.

B. Gruzínska národná légia “plánuje” prevrat na Slovensku

Séria rôznych tvrdení o tom kto organizoval údajný prevrat na Slovensku pokračoval témou o Gruzínskej národnej légii, ktorá bojuje proti ruskej agresii. Slabá dôveryhodnosť [správy](#) SIS neodradila občanov od masívnej účasti na plánovaných protivládnych protestoch, čo zrejme prinútilo myslieť “spin doktorov” vládnych strán skúsiť niečo šokujúcejšie.

A opäť je to značne nedôveryhodné. Veď ako majú obyvatel'ov Slovenska presvedčiť evidentne [vyfabulované](#) súvislosti týkajúce sa dávnejšieho stretnutia jednej z organizátorov protestov s veliteľom légie na diskusii istého denníka? Alebo aj po druhom zvážení podozrivé a “desivé” informácie, ktoré [priniesol](#) neskúsený poradca premiéra priamo od proruskej vlády Gruzínska, ktorá je s légiou v spore? Je však možné, že tieto tvrdenia boli určené vlastným voličom, čo naznačuje vysoký počet videní na sociálnych sieťach.

Politici vládnych strán svojimi aktivitami pokračujú v cielenom otáčaní verejnej mienky proti Ukrajine. Zároveň však u veľkej časti verejnosti výrazne znižujú dôveryhodnosť vlády SR, ako aj ostatných zainteresovaných rezortov. A to môže výrazne skomplikovať zvládanie budúcich kríz.

C. Presadzovanie mäkkého vplyvu ruskej ambasády

Ruská ambasáda v Bratislave [publikovala](#) v priebehu rokov 2023-2024 na sociálnych sieti Facebook a platforme Telegram viac ako 16 000 príspevkov. To je niekoľkonásobne viac ako druhá najaktívnejšia ambasáda na Slovensku, Britská ambasáda, ktorá zverejnila len niečo cez 2 000 príspevkov. Vo všeobecnosti sa ruská ambasáda na Slovensku radí medzi najviac aktívne ambasády v Európe. Ambasáda okrem prezentovania ruských naratívov a rôznych dezinformácií, vynakladá značné a dlhodobé úsilie na propagáciu ruských študentských súťaží, stáží a pobytov pre mladých ľudí a odborníkov, hoci Rusko považuje Slovensko za nepriateľskú krajinu.

Len za posledné dva týždne ruská ambasáda propagovala rôzne podujatia pre žiakov, pedagógov a mladých umelcov, esejistické súťaže zamerané na zločiny nacistov v ZSSR, kultúru a vlasteneckú výchovu mládeže, ako aj program stáží, ktorý spája účastníkov z desiatok krajín.

Propagovanie týchto aktivít naznačuje systematickú snahu ovplyvňovať verejnú mienku a budovať priaznivý obraz Ruska. Cez tieto programy si Rusko môže vytvárať sieť sympatizantov a potenciálnych agentov vplyvu medzi študentmi, pedagógmi a odborníkmi, ktorí môžu predstavovať budúcich slovenských lídrov.

E. Ako dosiahnuť pozitívnu zmenu

Udržanie dôveryhodnosti štátnych inštitúcií by malo byť pre akúkoľvek vládu prioritou. Tá by mala:

- viesť primeranú strategickú komunikáciu, s dôrazom na riešenie tém, ktoré sú pre obyvateľov Slovenska kritické. Medzi ne nepatrí zavádzanie obyvateľov o prevrate, ale pomoc pri zvládaní konsolidácie financií, stabilizácia zdravotníctva, rozvoj školstva, posilnenie obrany, alebo aj dokončenie základnej siete diaľnic.
- posilňovať dôveryhodnosť štátnych inštitúcií aj efektívnym fungovaním rezortov, ktoré budú prinášať prospech všetkým občanom. Kvalitná správa vecí verejných a viditeľné výsledky štátnej správy môžu zároveň znížiť priestor na polarizáciu spoločnosti a oslabiť vplyv hybridných hrozieb.